

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

Беларусь, твой народ дачакаецца Залацістага, яснага дня!
М. Багдановіч.

№10 (246) ЛІПЕНЬ 2018 ГОД

УРАЧЫСТАСЦІ

ЯК У ШУМІЛІНЕ АДЗНАЧЫЛІ ДЗЕНЬ РЭСПУБЛІКІ

Нягледзячы на тое, што ў гэты ліпеньскі дзень надвор'е абяцала быць капрызным, людзей сабралася багата — іх чакала шмат уражанняў на плошчы, парках і канцэртнай пляцоўцы, дзе адбыліся святочныя мерапрыемствы.

Варта было звярнуць увагу на новыя дэталі святочнай праграмы.

У гэтым годзе ўпершыню кожны з 8 сельсаветаў прадставіў сваю сімволіку народнага ўзору.

Прычым іх выдумлялі не проста з галавы, а стваралі на аснове традыцый, якія складаліся ў той ці іншай мясцовасці. Напрыклад, Обаль славіцца сваёй керамікай і ганчарства, і сімвалам Обальскага сельсавета стаў арнамент агню. Яго вышываюць чырвонымі ніткамі на льняным палотнішча.

А з самай раніцы каля раённай бібліятэкі разгарнуўся «Шумны базар».

На тэатралізаваны кірмаш сабраліся прадстаўнікі сельсаветаў шумілінскага краю. Тут можна было пабачыць і купіць розныя прысмакі і ласункі.

Гледачам вельмі спадабаліся тэатралізаваныя прадстаўленні артыстаў сельскіх самадзейных калектываў. Асабліва каларытным з лепшых беларускіх фальклорных традыцый было выступленне шчодрай старажытнай «Карчмы» Мішневіцкага сельсавета.

Удзельнікі свята падзівіліся на тэатралізацыю каляндарнага абрадавага года, які паказалі галоўныя героі кірмашу. Цыганскім кірмашом уразіў Обальскі сельскі Савет,

Дабейскі пацешыў гасцей «Масленічным тыднем», у сваю чаргу «Велікоднай скарбонкай» частаваў Каўлякоўскі і іншыя.

Асноўныя падзеі разгортаваліся на цэнтральнай плошчы райцэнтра. Урачыстае шэсце гараджан і гасцей у суправаджэнні духавога аркестра накіравалася на ў гарадскі парк на брацкія могілкі, дзе адбыўся мітынг.

Па традыцыі ўдзельнікі мітынгу ўшанавалі памяць загінуўшых хвілінай маўчання, усклалі вянкі і кветкі да брацкіх могілак.

Таксама ў гэты дзень працавалі разнастайныя выстаўкі, атракцыёны, буфет, у цэнтры Шуміліна былі арганізаваны гандлёвыя рады, павільёны. Апроч таго, у Шуміліна завітаў аматарскі калектыў «Вясёлка» з Велікалуцкага раёна Пскоўскай вобласці Расіі. На спартыўных пляцоўках прайшлі спаборніцтвы па футболу, валейболу, «сілавому экстрыму» і ўпершыню — па гарадошным спорце,

Дарослыя і дзеці ахвотна удзельнічалі ў розных конкурсах, спаборніцтвах, гульнях, спявалі і танчылі — па ўсяму відаць, свята атрымалася.

Алесь Шумскі

СТАРОНКІ ГІСТОРЫІ

АХВЯРЫ «ДАРОГІ СМЕРЦІ»

77 гадоў таму, 26 чэрвеня 1941 года, у вёсцы Мікалаева, каля мястэчка Вула Бешанковіцкага раёна, савецкія канваіры расстралялі калону вязняў беразвецкай турмы.

У Беразвеччы (зараз частка Глыбокага) знаходзілася турма НКВД. Калі пачалася вайна, савецкія ўлады вырашылі эвакуяваць здаровых вязняў, якія былі патрэбныя як рабочая сіла, на ўсход. 24 чэрвеня іх пагналі пешшу да Віцебска. Шмат вязняў было забіта на тэрыторыі турмы ў Беразвеччы, шмат забівалі па дарозе.

У поўдзень 26 чэрвеня 1941 года калона перайшла мост праз Дзвіну. У гэты час у небе з'явіліся нямецкія самалёты, з якіх былі зробленыя стрэлы па канваірах. Пасля гэтага канваіры расстралялі з кулямётаў усю калону. Колькі людзей было забіта, няма дакладнай лічбы і зараз. Па розных ацэнках, там загінулі ад некалькі соцень да двух тысячаў чалавек. Гэта былі жыхары Глыбокага, Шаркаўшчыны, Дзісны, Паставаў, Докшыц, Мёраў і навакольных вёсак і мястэчак. Поўны спіс вязняў недаступны і зараз, бо знаходзіцца ў закрытых архівах.

Шлях вязняў з Глыбокага да Мікалаева атрымаў назву «Дарога смерці». Адметнасць гэтай трагедыі ў тым, што большасць гэтых людзей не была асуджаная нават па тагачасных савецкіх законах, яны проста знаходзіліся пад следствам. Шмат людзей было забрана ў апошнія дні — з 22 па 24 чэрвеня. Па апошняй інфармацыі, тут былі забітыя і два каталіцкія святары.

Зараз тут кожны год 26 чэрвеня ў 11 гадзін адбываецца святая Імша за душы бязвінна забітых людзей. У гэтым годзе ў Мікалаева прыбылі пробашч з Глыбокага ксёндз Мікалай Ціхановіч, пробашч з Ушачаў ксёндз Віталь Галец, пробашч з Шуміліна айцец Анджэй Юхневіч, ксёндз Вячаслаў Барок, які служыць у Віцебску і Расонах, супрацоўнік Віцебскай курыі айцец Клеменс Верт. Апошняму ўпаўнаважаны па справах рэлігій і нацыянальнасцей Леанід Гуляка не дазволіў выконваць абавязкі святара ў Беларусі, бо айцец Клеменс — грамадзянін Расіі. Таму ён прысутнічаў на Імшы як звычайны вернік. Прыйшлі таксама мясцовыя вернікі.

Усіх прывітаў пробашч парафіі ў Мікалаева ксёндз Аляксандр Півавар, які папрасіў ксяндза Мікалая Ціхановіча, пробашча з Глыбокага, ўзначаліць гэту Імшу. Ксёндз Мікалай адзначыў, што для глыбоцкай парафіі гэта асаблівае месца, бо тут загінулі людзі, частка з якіх была ў свой час глыбоцкімі парафіянамі. Таму ён заклікаў маліцца за іх душы, а таксама за тое, каб такая трагедыя больш не паўтарылася.

Са словам да вернікаў звярнуўся ксёндз Вячаслаў Барок. Ён адзначыў, што тут ляжаць парэшткі бязвінна забітых людзей, ахвяр камуністычнага рэжыму. Мы і зараз дакладна не ведаем іх колькасць, бо архівы закрытыя. Святар адзначыў, што ў нашай краіне не будзе будучыні, пакуль дзяржава і грамадства не асудзіць камунізм, як у свой час быў асуджаны нацызм. Засакрэчванне архіўных звестак святар назваў шляхам у нікуды. Гэтым цяперашняя ўлада кідае цень таго злачынства і на сябе.

Весткі-інфа

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: HTTP://SHUMILINA.BY

БУДАЎНІЦТВА

НАВАСЕЛЛЕ ДЛЯ ШМАТДЗЕТНЫХ СЕМ'ЯЎ

У Шуміліне здалі ў эксплуатацыю новы 32-кватэрны жылы дом. Амаль усе навасельцы — шматдзетныя сем'і. У наваселля — дзяцячы твар. У агульнай складанасці ў новабудоўлю заселяцца амаль 100 дзяцей.

Новы 32-кватэрны дом на месяц раней запланаваных тэрмінаў увялі ў эксплуатацыю ў гарадскім пасёлку Шуміліна. Яго навасёламі сталі 28 шматдзетных сем'яў, у якіх выхоўваецца 95 дзяцей.

На ўрачыстай цырымоніі адкрыцця з удзелам старшыні абласнога Савета дэпутатаў Уладзіміра Цярэнцьева афіцыйныя асобы пажадалі жыльцам, каб гэты дом стаў родным, утульным месцам, куды заўсёды хацелася б прыйсці.

Там, дзе будуецца жыллё – жыццё ніколі не заціхае. Гэту прапісную ісціну на Шуміліншчыне добра ведаюць, імкнуцца зрабіць жыццё месцічаў больш камфортным. Узвядзене 32-кватэрнага дома пачалося 7 месяцаў таму. Будоўлю даверылі мясцовым спецыялістам ПМК № 70. Яны творча падыйшлі да справы – дом зрабілі прывабнай канфігурацыі, каб абыйсці высакавольтную лінію. Дзіцячая пляцоўка, дзве стаянкі для машын, пляцоўка для кантэйнераў са смеццем. Упершыню ў райцэнтры паклалі плітку с тактыльным пакрыцём для зручнасці людзей з інваліднасцю. Прыемныя сюрпрызы чакаюць навасёлаў і ў самім доме.

Аляксей Крыўко, дырэктар КУПБ «Шумілінская ПМК № 70»:

«Дом лічыцца энергаэфектыўным, што дазваляе значна эканоміць на цеплазабеспячэнні жылля. І ў прынцыпе прыменены тэхналогіі, якія дазваляюць эканоміць электраэнергію.»

Таццяна Шапіла, навасёл:

«Нашы дзеткі будуць жыць ў новай, дабраўпарадкаванай кватэры, побач з нашым домам ёсць школа, дзіцячы садок – усё, чаго мы жадалі, мы атрымалі.

Праўда, навасёлы яшчэ не атрымалі ключы ад новых кватэр, аднак ужо пабачылі свае «апартаменты», дзе яны будуць жыць і гадаваць дзяцей. Дарэчы, частка кватэр здадзена з поўным аздабленнем, але большасць жыхароў вырашыла даводзіць жыллё да ладу самастойна.

Уладзімір Цярэнцьеў, старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў:

"Выдатны 32-кватэрны дом, у якім паселяцца 28 сямей. Што такое сёння 95 дзетак? Безумоўна, гэта будучыня раёна, дзіцячыя садкі і школы будуць загружаны, і дай божа, каб гэтыя дзеткі і жыць засталіся тут, каб развіваць і эканоміку раёна і яго сельскую гаспадарку.

Новы дом – толькі адзін з аб'ектаў растучага мікрараёна ў гарадскім пасёлку Шуміліна, побач знаходзіцца ўся неабходная інфраструктура – бальніца, гандлёвыя цэнтры і адміністрацыйныя будынкі, і, як высветлілася, гэта наваселле стане не апошнім у бягучым годзе.

Аляксандр Снараў, старшыня Шумілінскага райвыканкама:

"Увядзенне ў эксплуатацыю 32-кватэрнага дома, пабудаванага шляхам долевага будаўніцтва, вырашыць жыллёвую праблему 29 сямей, у якіх выхоўваецца 95 дзетак. Тры кватэры камерцыйнага жылля зарэзерваваны для маладых спецыялістаў.

Ужо новы дом заклалі на 32 кватэры, заложаны фундамент, а гэты яшчэ не паспелі здаць. Фінансаванне праведзена, людзі на кватэры падабраны, і дзесьці ў снежні дом будзе ўзведзены."

А яшчэ адным аб'ектам ў райцэнтры стала сауна. Цяпер спорткомплекс можа прапанаваць увесь спектр паслуг для заняткаў спортам і ўзнаўлення пасля фізічных нагрузак.

У. Амбросаў

БАНКРУЦТВА

ШУМІЛІНСКАЕ РАЙПО РАЗВАЛІЛАСЯ

Актывы даўжніка склалі 4,5 мільёна рублёў, але гэтага не хопіць, каб расплаціцца з крэдыторамі. Цягам дзён эканамічны суд Віцебскай вобласці распачаў вытворчасць па справе аб эканамічнай неплацежаздольнасці (банкруцтве) Шумілінскага раённага спажывецкага таварыства.

На сённяшні дзень з сотні выяўленых капітальных будынкаў і збудаванняў толькі 4 аб'екты маюць поўны камплект рэгістрацыйных дакументаў. Гэта азначае, што па астатніх будынках трэба будзе правесці работу па рэгістрацыі, на што спатрэбяцца часовыя і фінансавыя рэсурсы.

Раней паведамлялася, што ў адносінах да даўжніка усталяваны ахоўны перыяд да 22 студзеня. Напрадпрыемстве прызначаны часовы кіраўнік Генадзь Палазнік. Ініцыятарам звароту ў суд выступіў сам даўжнік.

Эканамічны суд адкрыў у адносінах да даўжніка ліквідацыйную вытворчасць тэрмінам на адзін год. Пасля ўступлення ў законную сілу пастановы суда, антыкрызісны кіраўнік Валерый Байкоў павінен прыступіць да пагашэння заяўленых патрабаванняў 147 конкурсных крэдытораў у аб'ёме каля 3,97 млн. рублёў за кошт продажу маёмасці банкрута.

Кошт актываў даўжніка ацэньваецца амаль у 4,5 мільёна рублёў. Аднак, як адзначыў Валерый Байкоў, гэтага можа не хапіць для поўнага разліку з крэдыторамі, бо асноўную масу маёмасці складаюць нізкаліквідныя актывы, у тым ліку і маральна састарэлае, разукамплектаванае абсталяванне, трухлявая нерухомасць.

Ян Вайтовіч

СВАБОДА СУМЛЕННЯ

ПІША АЙЦЕЦ ВЯЧАСЛАЎ БАРОК

Маё пытанне: Дзень Рэспублікі — гэта Дзень Незалежнасці або залежнасці?

Кожная краіна мае такі дзень, калі святкуецца тое, што аб'ядноўвае ўсю нацыю, — гэта Дзень Незалежнасці, Дзень Рэспублікі.

У нас ужо каторы год такім днём ёсць 3 ліпеня. Дата прымеркаваная да дня вызвалення Мінска ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Што там тое і казаць — падзея слаўная! І нельганіяк забыцца на яе. Фашызм — гэта трагедыя сусветнага маштабу. Жыццё чалавека ёсць абсалютнай каштоўнасцю, а таму і памяць пра тых, хто загінуў, павінна быць святой…

Святкаванне Дня Незалежнасці і атаясамліванне яго выключна з перамогай над фашызмам асабіста мяне змушае яшчэ раз пераканацца ў сваіх думках: перамогу здабылі, а стану незалежнасці, на жаль, так яшчэ і не асягнулі.

З прыкрасцю, але трэба сказаць, што вызваленне ад фашызму не прынесла Беларусі свабоды. Немагчыма ж прамаўчаць пра палітычныя рэпрэсіі, галадамор, перасяленні... Гэтым з'явам спадарожнічалі сотні тысяч ахвяраў і несправядлівых смерцяў нашых суграмадзян.

Хтосьці скажа: але ж гэта іншая гісторыя! Іншая то іншая, але ж наша.

Святкуючы перамогу над фашызмам і не асудзіўшы злачынствы камуністычнага рэжыму, мы пішам старонку гісторыі нашай краіны і абапіраемся на фальшывыя сведчанні. Як сказаў папа Францішак: «Усе дыктатуры пачыналіся так: з фальсіфікацыі інфармацыі, з пераходу камунікацыі ў рукі адной несумленнай асобы, несумленнага ўрада».

А значыць, і сучасная старонка нашай гісторыі становіцца падобнай да мінулай, калі панаваў таталітарны рэжым, пры якім, як вядома, чалавек і ягонае жыццё не ўяўляла абсалютнай каштоўнасці. Чалавек — гэта нішто! Важна — парадак.

А таму і атрымліваецца: маем вайсковыя парады, і калоны вайсковай тэхнікі дэманструюць сваю перавагу над усім, у тым ліку над спецтэхнікай МНС і хуткай дапамогі. Пытанне: яны паспелі? Што сталася з тымі людзьмі?

Хтосьці скажа, што я нагнятаю, перабольшваю. Добра, я магу прамаўчаць.

Дарэчы, я б наогул не задаваў аніякіх пытанняў, каб іх не задавалі памерлыя, несправядліва загінулыя, а больш дакладна — іх косці, якія ўздымаюцца з-пад зямлі. Ім, усё адно як быццам бы не ляжыцца пад зямлёй.

Я пра Хайсы, што пад Віцебскам.

Там ляжаць косці несправядліва забітых людзей. Яны дагэтуль непахаваныя. Яны кожны год вылазяць з-пад зямлі. І нібы моўчкі шукаюць людзей, якія б ушанавалі іх памяць. Я хадзіў па хайскім узлеску, сам браў у рукі раскіданы гумовы абутак, вытрасаў з яго зямлю, а разам з ёй высыпаліся людскія косткі, бачыў чарапы з адзінай дзіркай у патыліцы.

Гэта ўсё Хайсы. Там ляжаць парэшткі тысяч чалавек, якія былі забітыя НКВД перад вайной. А колькі ж такіх магіл на Беларусі! Іх стольки, што можна меркаваць: камуністычны рэжым сістэматычна вынішчаў наш народ. І немагчыма не задаць пытанне: ці гэта не быў генацыд супраць беларускага народа? Фактам ёсць, што ад чырвонага рэжыму ў Беларусі загінула людзей не менш, чым ад фашыстаў падчас вайны. Фактам ёсць, што сістэматычна вынішчалася культура Беларусі. Нішчылася мова — душа народа. І ў пэўны момант знішчэнне Беларусі дайшло да такой мяжы, што сёння небяспадстаўна можа прагучаць пытанне: ці наогул існуе такі шанец на адраджэнне беларускай нацыі?..

Я веру ў Хрыста, які кажа: «Пазнайце праўду, і праўда вызваліць вас» (Ян 8, 32).

А таму, калі хочам сапраўднага вызвалення, свабоды і незалежнасці, можа, варта перастаць блефаваць, ладзячы вайсковыя парады. Хопіць крывадушнічаць праз ушанаванне ахвяраў фашызму і ўпартае незаўважанне ахвяраў камунізму, якія ляжаць побач, а часцяком у тых самых магілах. Давайце пазнаем гістарычную праўду і адкрыем усе архівы. Давайце рассакрэцім тыя злачынствы, доказы якіх яшчэ сёння захоўваюцца ў тэчках з грыфам «сакрэтна».

Аднак праўдай ёсць тое, што несправядлівым рэжымам ёсць што хаваць. Пераконвае нас у гэтым досвед іншых краін, напрыклад Літвы і Украіны. У іх рассакрэцілі архівы, і гісторыкі сёння раскрываюць злачынствы супраць народа.

Мы, беларусы, дзеці катаў і дзеці ахвяраў, на ўзроўні падсвядомасці адчуваем паміж сабою прорву. І калі мы розныя, хочам мірна жыць у адной краіне, то павінны задумацца над тым, што зрабіць, каб паяднацца і прымірыцца паміж сабою і са сваёй гісторыяй.

…Нам усім патрэбна пакаянне, а не вайсковыя парады.

Трэба адкрыць архівы, каб спазнаць гістарычную праўду, пазнаць злачынствы. Трэба акрэсліць зло, яго межы, каб можна было ў ім пакаяцца.

І, пакаяўшыся ў злачынствах мінулага, мы, нашчадкі катаў і ахвяраў, зможам працягнуць сабе ўзаемна рукі для прымірэння.

Калі гэта настане, то гэта і будзе дзень сапраўднага вызвалення і пераломны момант нашай гісторыі, бо дзякуючы яму мы атрымаем магчымасць распачаць будаўніцтва нашага супольнага дома, імя якога — Беларусь, нашай Рэспублікі.

Facebook

ГІСТОРЫЯ КРАЮ

НЕВЯДОМАЯ ШУМІЛІНШЧЫНА

Обаль, выратаваныя львы і таемныя хады.

Обаль упершыню згадваюць ў 1503 годзе як сяло ў Полацкім ваяводстве ВКЛ, калі ім валодалі Зяновічы. У канцы XIX стагоддзя, калі была пабудавана сядзіба, у Обалі працавалі царкоўнапрыхадская школа, бровар, вадзяны млын, драўнянахімічная мануфактура, праходзіла Рыга-Арлоўская чыгунка.

Обальская сядзібу пабудаваў у першай палове XIX стагоддзя Станіслаў Грабніцкі, гэта быў двухпавярховы будынак у стылі класіцызму. Пазней дом належаў дваранцы А.М. Руткоўскай і Ю. Ю. Амбургеру.

Герб роду Грабніцкі - Астоя. Гэта найстаражытны рыцарскі герб у Польшчы.

Грабніцкія былі польскімі дваранамі і вялі свой род ад Якава Грабніцкага, якія перасяліліся ў Беларусь у XVI стагоддзі каля 1550 года. Акрамя Обалі, яны валодалі маёнткамі ў Арэхаўна і Мосары Ушацкага раёна.

Вядомым выхадцам быў прадстаяцель (кіраўнік) Уніяцкай царквы Фларыян Грабніцкі (1748-1762), быў пробашчам у Віцебску і Вільні, уніяцкім біскупам Віцебска і полацкім арцыбіскупам, асістэнтам папскага трона ў Рыме. Намаганнямі Фларыяна былі аднолены і перабудаваны Сафійскі сабор у Полацку, на яго сродкі быў перабудаваны кафедральны сабор і царква святога Мікалая ў Вільні. Пасля смерці Фларыян быў пахаваны ў сцяне Сафійскага сабора.

З роду Грабніцкіх – Казімір, староста орленскій і чашнік полацкі, і Атан Грабніцкі, які кіраваў атрадам падчас паўстання Каліноўскага ў Лепельскім раёне.

Цікава, што маёнткам у Арэхаўна Грабніцкія валодалі аж да рэвалюцыі 1917 года.

Прыгожыя чыгунныя адліваныя кансолі пад балконам захаваліся да гэтага часу. Прыгожыя кованыя парапеты зніклі каля 2007 года.

Спасылаючыся на польскія крыніцы, Беларускі экскурсійны партал піша, што сядзіба ў Обаль згадвалася з 1852 года, а прададзеная была за даўгі. Пры Грабніцкіх тут служыла каля ста чалавек, у гаспадароў была раскошная карэта з люстранымі шкламі, лёкаем і шасцёркай коней. У Обалі Грабніцкі валодалі каля 6000 дзесяцінамі зямлі.

Рэшткі былой раскошы – арнамент у верхняй частцы. Пры Грабніцкіх сядзіба была найбуйнейшым збудаваннем раёна.

Фасад быў пакрыты тынкоўкай. Характэрная прыкмета старога будынка – цэгла адвальваецца ня адлучаючыся адзін ад аднаго. А цэгла сушылася на тканінах – адсюль і ўзор з «лапак».

Спачатку будынак быў аднапавярховы, другі дабудавалі пазней. Акрамя самога дома ў маёнтак уваходзілі флігелі, гаспадарчыя пабудовы, дом кіраўніка, ледавік, стайня, парк. Флігелі падкрэслівалі парадную частку парку, размешчанага на тэрасе ракі, за домам. Тут раслі ясені, бярозы, дэкаратыўныя кусты, была ліпавая алея. Цяпер усё зарасло травой.

На другім паверсе сядзібы размяшчаліся жылыя памяшканні, сталовая. На першым паверсе жыў шырокі вестыбюль і парадная залы з лесвіцай, пакоі для слуг і дарадцы маёнтка, бібліятэка, канцылярыя.

Паводле архіўных дадзеных з працы кандыдатаў архітэктуры, дацэнтаў Захаркінай Г. І. і Давідовіча А. С., пад будынкам быў пракладзены ход да вёскі Масцішча на процілеглым беразе ракі.

У 1905-1907 гадах планіроўку дома мянялі падчас рамонту. Яшчэ ў 1985 годзе ў параднага ўваходу будынка красаваліся дзве невялікія скульптуры львоў, пазней іх перанеслі на тэрыторыю керамічнага завода, далей ад спрытных рук.

Сядзіба яшчэ доўга выкарыстоўвалася, у 1920 годзе ў ёй размясцілі школу, выпускніцай якой была партызанка-разведчыца Алена Сураўнёва. Асноўную частку Обальскага падпольнай арганізацыі «Юныя мсціўцы», якая дзейнічала з пачатку 1942 па жнівень 1943 таксама складалі вучні гэтай школы. Падчас вайны ў сядзібе размяшчаўся нямецкі шпіталь.

На будынку сядзібы былі мемарыяльныя дошкі ў памяць пра невядомых падпольшчыкаў і Сураўнёвай.

Пасля вайны сядзібу аддалі інтэрнату завода керамічных вырабаў, а ў сярэдзіне 90-ых пажар знішчыў ўнутраную частку будынка. Акрамя руін сядзібы Грабніцкіх ў Обаль можна паглядзець Свята Ануфрыеўскую царкву 1843 года, дом былой нямецкай камендатуры (1930-х) і дом героя СССР Зінаіды Партновай.

vkurier.by
Пераклад з расейскай рэдактара

ДЗЕНЬ РЭСПУБЛІКІ

ЦЕНЬ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ

Будзем шчырымі: для Лукашэнкі беларуская незалежнасць асаблівай каштоўнасці не ўяўляла ніколі. Яна заўсёды калі не была, то разглядалася ў якасці разменнай манеты. І ён бы гэтую манету папросту размяняў — калі б яму было прапанавана нешта большае.

Заява Лукашэнкі падчас нарады ў Шклоўскім раёне пра тое, што «мы на фронце», і калі «не вытрымаем гэтыя гады, правалімся, — значыць, трэба будзе ці ў склад якойсьці дзяржавы ісці, ці аб нас проста будуць выціраць ногі, а не дай Бог — развяжуць яшчэ вайну», нарабіла шмат вэрхалу. Над значэннем гэтых чухаючых словаў чухаюць патыліцы шматлікія аналітыкі і палітолагі. Але цікава, як Аляксандр Рыгоравіч прыйшоў да такой высновы.

Будзем шчырымі: для Лукашэнкі беларуская незалежнасць асаблівай каштоўнасці не ўяўляла ніколі. Яна заўсёды калі не была, то разглядалася ў якасці разменнай манеты. І ён бы гэтую манету папросту размяняў — калі б яму было прапанавана нешта большае.

Ён ужо спрабаваў гэта зра¬біць, ствараючы з Расіяй Саюзную дзяржаву ў 1999-м. Відавочна, што тады Аляксандр Рыгоравіч, прасоўваючы той праект, разлічваў заняць вышэйшае кіроўнае крэсла ў Крамлі. У параўнанні з гэтым ні пра якую незалежнасць Беларусі размова не ішла.

У той час, калі Лукашэнка піў гарэлку і біў келіхі, жадаючы поспеху праекту Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі, я меў шчасце сустрэцца з вядомай дысідэнткай Валерыяй Навадворскай. І ўжо тады яна казала: «Вы яшчэ пабачыце, як Аляксандр Рыгоравіч будзе ў партызанах змагацца за незалежнасць Беларусі».

Словы разумнай жанчыны спраўдзіліся даволі хутка. Ужо ў 2001 годзе новы кіраўнік Расіі Уладзімір Пуцін сказаў: «Мухі асобна, катлеты асобна», і прапанаваў увайсці ў склад Расіі шасцю абласцямі. Для Лукашэнкі гэта азначала не тое што адсутнасць здабытку, але і страту таго, што ён ужо мае. Незалежнасць раптам ператварылася ў каштоўнасць, а Саюзная дзяржава — у нейкае дасюль незразумелае ўтварэнне: ці то дзяржава, ці то саюз дзвюх дзяржаў, а часам, пры розных харчовых і нафтагазавых канфліктах — увогуле ў суперніка.

Таму ёсць вялікае пытанне ў тым, што зараз змусіла беларускага кіраўніка выказацца пра пагрозу незалежнасці краіны.

Праўда, эксперты, якія абсмоктваюць словы Лукашэнкі, больш аптымістычныя. Агульная думка: беларусы за чвэрць стагоддзя незалежнасці ўжо прызвычаіліся жыць у сваёй дзяржаве — хутчэй, насуперак інфільтываннем правадыра, чым дзякуючы ім. А таму лёгка «ўвайсці ў складзіншай дзяржавы» не атрымаецца — найперш, будуць супраць самі беларусы. Да таго ж зазначаецца, што прамова Аляксандра Рыгоравіча прагучала 22 чэрвеня, у дзень пачатку Вялікай Айчыннай вайны. І такім мудрагелістым чынам Лукашэнка проста нагадаў вертыкальшчыкам пра сумную дату. Ну і, канешне, гэтая неадназначная заява магла быць напамінам пра афіцыйны «дзень незалежнасці», які сам беларускі правадыр перанёс на 3 ліпеня.

І, безумоўна, узнікла абмеркаванне, якую іншую дзяржаву Лукашэнка меў на ўвазе, куды нам, не дай Бог, прыйдзецца ісці.

Большасць каментатараў лічыць, што гэта Расія. Гэта менавіта тая краіна, якая можа і паглынуць Беларусь, і «развязаць вайну, як ва Украіне». Але, ведаючы Аляксандра Рыгоравіча, варыянтаў больш, чым адзін. Бо калі мы самі «ідзем у склад якойсьці дзяржавы», маючы на ўвазе нашага «старэйшага брата», навошта яму «развязваць вайну, як ва Украіне»?

Гэта можа здарыцца толькі ў тым выпадку, калі Лукашэнка пад «іншай дзяржавай» разумеў зусім не нашага асноўнага стратэгічнага партнёра. З'едлівыя людзі на форумах прапануюць у чарговы раз перанесці дзень незалежнасці — на 4 ліпеня, і на гэтай падставе далучыцца да ЗША. Такім чынам, мы станем эксклавам Злучаных Штатаў, з якімі наўрад ці хто асмеліцца ваяваць.

Але больш цікава было б далучыцца, скажам, да Літвы.

Па-першае, мы ў такім выпадку аўтаматычна становімся сябрам ЕС, які такога фінту вушамі, зразумела, не чакае. Па-другое, гэтак жа аўтаматычна мы апынаемся ў складзе зоны еўра (у гэтым перавага Літвы перад, напрыклад, Польшчай). У выніку ЕС імгненна забывае пра міграцыйныя крызісы і пачынае дапамагаць Сінявокай прывесці яе эканоміку да еўразонаўскіх стандартаў — убухваць у яе шалёныя грошы, як калісьці ў Грэцыю. У сувязі са знікненнем краіны паўстане пытанне выплаты набраных ёю крэдытаў, але яно можа вырашацца дзесяцігоддзямі і скончыцца нічым, як гэта было з пазыкамі СССР.

Беларусы аўтаматычна атрымліваюць «бязвіз», паўнавартасны Балонскі працэс, NATO, Сусветную гандлёвую арганізацыю і безліч іншых цацак, з якімі будуць гуляцца доўга і зацята. У сваю чаргу, ЕС узгадвае словы Лукашэнкі пра тое, што аптымальнае насельніцтва Сінявокай — 30 мільёнаў чалавек. Еўрапейскае статыстычнае бюро Eurostat паведамляе, што за 2017 год ЕС прыняў каля паўмільёна ўцекачоў. Калі ўсіх іх накіроўваць у Беларусь, каб давесці лічбу насельніцтва да пажаданай беларускім кіраўніком, праблема мігрантаў вырашыцца на 40 гадоў мінімум. Усе ў плюсе.

Канешне, гэты праект фантастычны. Найперш, таму, што ў гэтым варыянце няма месца самому Аляксандру Лукашэнку. Таму ўсё ж застаецца пытанне, ці меў ён на ўвазе нешта канкрэтнае, кажучы пра пагрозу незалежнасці, альбо гэта было прамоўлена ў запале, як, часцей за ўсё, і бывае.

Сяргей Пульша
"Новы Час"

ПРАВАСЛАЎЕ

ЖЫЦЦЁ МІТРАПАЛІТА: ДРАЗДЫ І "МАЙБАХ"

Кіраўнік Беларускай праваслаўнай царквы мітрапаліт Павел 9 ліпеня распавёў пра сваю маёмасьць, выступаючы ў судзе як сьведка па справе аб злоўжываньні службовымі паўнамоцтвамі, піша выданьне Office life.

Каго судзяць і за што?

25 чэрвеня ў Заводзкім судзе Менску пачаўся працэс супраць Уладзімера Грозава, былога першага намесьніка дырэктара выдавецтва Беларускага экзархату.

Агульная сума нанесенай дзяржаве шкоды складае 3,8 мільёна рублёў, паводле Генпракуратуры.

Праваслаўная царква выставіла Грозаву пазоў на 750 тысяч даляраў, але ў першы дзень працэсу адмовілася ад яго, піша TUT.BY.

Грозава судзяць па трох артыкулах Крымінальнага кодэксу: злоўжываньне службовымі паўнамоцтвамі, перавышэньне ўлады, няспалата мытных плацяжоў. Максымальныя тэрміны адказнасьці паводле гэтых артыкулаў — ад 6 да 12 гадоў турмы.

Паводле Генпракуратуры намесьнік дырэктара выдавецтва Беларускага экзархату скраў 1,2 мільёна рублёў.

Пры чым тут мітрапаліт?

Кіраўнік БПЦ мітрапаліт Павел выступіў на судовым паседжаньні 9 ліпеня як сьведка.

Ён паведаміў, што жыве ў рэзыдэнцыі ў Драздах, але зарэгістраваны ў епархіяльным упраўленьні на вуліцы Вызваленьня.

Таксама Павел прызнаўся, што летась на 65-годзьдзе яму падаравалі «Майбах».

Праваслаўны герарх дадаў, што за апошнія 15 гадоў яму ня раз дарылі новыя аўто, частку машын ён «перадаваў манастырам і прыходам».

Павел заявіў, што на гэтым фоне ўжываваліся мышыны, якія перадаваліся праз мяжу для выдавецтва БПЦ, — «гэта нармальна».

Мітрапаліт заявіў, што ня бачыць падстаў для «суровага» пакараньня, і папрасіў суд вызваліць Грозава. Падсудны падзякаваў Паўлу за ўдзел у судзе.

"Радыё Свабода"

СПРАВА МЕДЫКАЎ

«КАК ЗАДЕРЖАЛИ — ТАК И ОТПУСТИТЬ МОГУТ»

По подозрению во взятках задержан главврач Витебской областной клинической больницы Анатолий Оладько. В отношении медика возбуждено уголовное дело.

По данным КГБ, он является одним из 60 фигурантов уголовного дела о коррупции в белорусском здравоохранении.

Витебские врачи: «Узнали о задержании Оладько на прошлой неделе»

От разговора о задержании главврача Анатолия Оладько врачи под разными предлогами уходят. Но на условиях анонимности несколько работников больницы все же согласились пообщаться с TUT.BY.

— О том, что Анатолия Анатольевича задержали, мы узнали на прошлой неделе. По больнице ходили разные слухи... Но виноват он в чем-то или нет, я не знаю. Мы люди маленькие... Своего главврача далеко не каждый день видим.

— Я не верю, что Оладько замешан в каких-то финансовых махинациях. Это профессиональный врач, хороший человек. Думаю, во всем разберутся и его отпустят.

— Ну задержали и задержали... Ничего особо страшного в этом нет. Как задержали — так и отпустить могут. Сколько уже таких случаев было, когда руководителей в чем-то подозревали, а потом разбирались по существу. Вернется человек на работу, и все пойдет по-прежнему. Мы и так, как видите, ходим на работу, лечим людей, рабочий процесс не остановился.

— Оладько попал под какой-то общий каток «зачистки». Каждый день слежу в интернете за новостями о громких задержаниях медиков. Эту «зачистку» уже прозвали «делом врачей», как в 1953 году. Это нелепо и страшно. И вообще не укладывается в голове: неужели в белорусской медицине все поголовно воры, коррупционеры, преступники? Спрашивается: как тогда они все это время, до задержаний, лечили и спасали людей, писали научные труды, внедряли инновации в медицине? И вообще носили белые халаты?.. Когда им было всем этим заниматься, если они такие страшные взяточники?

В одном из прошлых интервью TUT.BY Анатолий Оладько отметил, что профессия врача требует не только знаний и опыта, но и духовности:

— Тут свои сложности: ночные дежурства, большие физические и моральные нагрузки, многие службы у нас работают круглосуточно, к нам везут тяжелых больных... Это требует от сотрудников профессионализма и высоких моральных качеств.

В «деле медиков» уже более 60 фигурантов

КГБ задержал, заключил под стражу, а также применил другие меры пресечения в отношении 37 должностных лиц, а всего по уголовному делу в отношении работников здравоохранения — более 60 фигурантов.

«Все они многократно получали незаконные денежные вознаграждения за оказание содействия на поставку медоборудования и медицинских препаратов по завышенным ценам, что подтверждается результатами проводившихся длительное время оперативно-разыскных мероприятий, показаниями свидетелей и самих обвиняемых, а также результатами обысков и выемок», — сообщил 11 июля

(працяг на стар. 4)

СПРАВА МЕДЫКАЎ

(пачатак на стар. №3)
председатель КГБ Валерий Вакульчик.

Анатолию Оладько — 53 года. В 1987 году он окончил Витебский мединститут по специальности «лечебное дело». Был интерном в областной клинической больнице, потом преподавал в Могилевском медучилище. С 1989 года Оладько работал хирургом в витебской поликлинике имени Калинина. В 1991-м перешел в областную клиническую больницу.

В 2000 году Анатолий Оладько стал главврачом спецдиспансера Витебского филиала научно-исследовательского клинического Института радиационной медицины и эндокринологии. В 2002-м завершил обучение в клинической ординатуре Витебского медуниверситета по специальности «хирургия», а через год стал главврачом его клиники.

Областной клинической больницей Оладько руководит 8 лет, с 2010 года.

В 2014 и 2018 годах Анатолия Оладько избирали в облсовет депутатов. На последних выборах он задекларировал доход за 2016 год в сумме почти 92,9 тысячи рублей, из них 62 тысячи рублей выручил от продажи квартиры, сообщают «Народные новости Витебска».

Tyt.by

ПАЛІТЫЧНЫ ДЗЕЯЧ

«ШАСТОЙ МІКРАФОН... У ЗАДНІМ ПРАХОДЗЕ»

Сяргей Навумчык напісаў палітычны нэкралёг па Мікалаі Дземянцеі, дзе я вычытаў для сябе два важныя сказы: «Не рабіў падласьцяў» і «Ня быў эталёнам аратарскага майстэрства». Без раскрыцьця гэтых рысаў вобраз колішняга кіраўніка Вярхоўнага Савету ўяўляецца мне няпоўным.

Першы сказ за апошнія 25 гадоў для беларускага чыноўніка вышэйшага рангу стаў настолькі нехарактэрным, што многія задаюцца пытаньнем: ці можа ўвогуле палітык не рабіць падласьцяў? Пагатоў палітыка, кажуць, брудная справа.

Мне згадваюцца плякаты, зь якімі ў пачатку 1990-х масава выходзілі на пратэставыя акцыі простыя людзі. «Дзямянцей — сьмерць нашых дзяцей!» — гэта за хаваньне наступстваў Чарнобыльскай катастрофы, чым увойдзе ў гісторыю іншы тагачасны кіраўнік Сьлюнькоў. Чыноўнікі мала ўплываюць на тое, чым яны застаюцца ў гісторыі. Як ускосна сьцьвярджае Сяргей Навумчык, якраз Дземянцей праўду пра Чарнобыль не хаваў.

Яшчэ адзін плякат з тых мітынгаў, зусім ужо пралетарскі: «Не голосуй за Дементея, он жрет икру, а мы потеем!» таксама меў мала агульнага з рэальнасьцю. Бо сьпікер парлямэнту належаў да той пляяды савецкага і партыйнага начальства, якія ў бытавым пляне жылі «ў мінус» і сьціплась якіх даходзіла да неадэкватнасці. Маю на ўвазе і вопратку і ўбранства жытла і тыя ўбогія «дачы». Хіба што паёк у цэкоўскім буфэце мог падтрымаць гэтае «жрёт икру». Напэўна, высокая намэнклятура бывала розная, але як сусед Дземянцей у пад'езьдзе, я толькі дзівіўся зь ягонай сьціпласьці. І, дарэчы, ветлівасьці. Яшчэ адна рыса чыноўніка, ад якой мы напроч адвыклі, — ад яго не чакаеш наезду і агрэсіі, дзеля чаго сёньня стараесься абысьці бокам самага дробначыннага мянта.

У сваёй пляядзе беларускай савецкай намэнклятуры Дземянцей быў ці ня самым калярытным пэрсанажам дзякуючы якраз свайму аратарскаму майстэрству ці немайстэрству. У гэтым сэнсе яго можна параўнаць з расейскім прэм'ерам Чарнамырдзіным. У Беларусі такіх, за кім запісвалі афарызмы ці «афарызмы», больш не было. Гугнявы маўчун Малафееў выказваўся мала. А шустры гаварун Сакалоў, апроч васьміпавярховых сьвінарнікаў, запомніўся адным «філялягічным» казусам. На нейкай нарадзе ў Берасьці тагачасны кіраўнік вобласьці Яфрэм Сакалоў заўважыў над сцэнай цытату з Максіма Горкага «Человек — это звучит гордо» і запатрабаваў дапісаць сьпераду слова «Советский».

Афарызмы сьпікера ВС Дземянцея пра «шастой мікрафон» і дэпутата, які «даўно стаіць у заднім праходзе» згадваюцца з усьмешкай, а сам сьпікер — ці не як адзіны пэрсанаж сярод тагачаснага намэнклятурнага кіраўніцтва, пра якога можна сказаць нешта вясёлае, а таму пазытыўнае.

Сяргей Дубавец
"Радыё Свабода"

САМААДУКАЦЫЯ

«ГАЛОЎНАЕ — НЕ БАЯЦЦА»

Як закаханыя з Расеі вывучылі беларускую мову. Ася Мартынава і Даніл Шкатаў сьцьвярджаюць, што гэта зусім не балюча.

Ася і Даніл

Ася, 17 гадоў. Усё жыцьцё жыве ў Маскве. Дзед па маці быў з Рэчыцы, бацька расеец. У дзяцінстве Ася бывала ў дзеда. Цяпер кожнае лета езьдзіць у Беларусь самастойна. Раз на год прыяжджае ў Менск, дзе знайшла сяброў. Колькі сябе памятае, нешта чытала па-беларуску. Крыху размаўляць пачала ў дванаццаць. У сям'і беларускай мовы не ўжываюць. Бацька праграміст, маці шые і займаецца хатняй гаспадаркай. Акрамя Асі, у сям'і яшчэ чацьвёра дзяцей.

«Ня памятаю, што я першае па-беларуску прачытала, — прызнаецца Ася. — Нешта там чытала, музыкі шмат слухала. Сябры зьявіліся таксама тут, у Менску. Мы зь імі перапісваліся, размаўлялі. Я не заўсёды магу прыехаць, таму ўсё праз інтэрнэт. Але калі прыяжджаю, то мы толькі па-беларуску гаворым. У менскіх крамах, праўда, я не гавару яшчэ па-беларуску. Так прывыкла, мабыць».

Даніл, 18 гадоў. Нарадзіўся і вырас у Мурманску. Беларусам быў дзед, але ён памёр, калі Даня быў зусім малым. Напачатку зацікавіўся польскай мовай, пазьней увогуле славянскімі, але воляй лёсу стаў карэістам. Бацька вайсковец, маці хатняя гаспадыня. Беларускай мовы бацькі ня ведаюць, у Беларусь ня езьдзяць.

«Чытаў нешта па-беларуску, гледзячы ў слоўнік, — кажа Даніла. — У нас у Мурманску беларускай мовы няшмат, зразумела. Бабуля расказвала, што дзеда паслалі туды працаваць, і ён часам раніцай, калі прачынаўся, па-беларуску пачынаў гаварыць аўтаматычна. Дзед працаваў на суднабудаўнічым заводзе, там жа і з маёй будучай бабуляй пазнаёміўся. Яна не разумела па-беларуску. Калі дзед браў бабулю з сабой на радзіму (а ён з-пад Баранавічаў), то яна шмат чаго не магла зразумець. Але некалькі словаў запомніла. Потым мне расказвала, як дні тыдня па-беларуску правільна, як называецца садавіна, гародніна».

Каханьне

Ася і Даніл пазнаёміліся год таму на агульнарасейскай гістарычнай алімпіядзе, куды прыехалі як удзельнікі і сталі пераможцамі.

«Мы спачатку па-расейску паміж сабой гаварылі, — расказвае Ася. — Але я потым вываліла ўсё пра свае цікавасьці. У тым ліку да Беларусі і беларускай мовы».

Пазнаёміліся, разьехаліся кожны ў свой горад, сталі перапісвацца. І пачалося.

«Ася ўмее, і мне таксама захацелася, — кажа Даніл. — Праз два тыдні пайшоў у Мурманску ў краму шукаць падручнік беларускай мовы. Знайшоў! Нейкае выдавецтва, якое спэцыялізуецца на мовах. Дакладна ня памятаю, як называецца. Я гэты падручнік потым у Беларусі ў краме бачыў, вялізны такі. У Мурманску нават некалькі розных падручнікаў знайшлося. Размоўнікі ёсьць, але размоўнік гэта ўсё ж не падручнік. З іншымі кнігамі цяжэй. Толькі ў абласной навуковай знайшоў кнігу па-беларуску. Караткевіч, „Паром на бурнай рацэ". Некалькі аповесьцяў, старонак на 30-40 кожная».

Хлопец прызнаецца, што спачатку было не зусім проста, але потым справа наладзілася. «Падпісаўся ў сацсетках на Радыё Свабода, яшчэ некалькі паблікаў знайшоў, — кажа Даніл. — Каб нешта можна было чытаць, адсочваць. Цяпер вось прыехалі, кніг накуплялі».

Загаварыў па-беларуску мурманскі хлопец Даніл праз два месяцы пасьля паходу ў краму па падручнік. Прызнаецца, што падчас першых перапісак з Асяй доўга набіраў паведамленьні, часта глядзеў у слоўнік. «Мы ў траўні пазнаёміліся, а ўжо ў жніўні я больш-менш па-беларуску мог перапісвацца, — расказвае Даніл. — Ужо атрымлівалася».

«Хутка ён навучыўся, вельмі хутка, — кажа Ася. — Спачатку я яму па-беларуску пісала, а ён па-расейску адказваў. Нармальна было, разумеліся. Потым Даня пачаў пакрысе па-беларуску спрабаваць. Вядома, былі нейкія памылкі, але да канца лета навучыўся. Падручнік жа не галоўнае».

Сёньня Даніла і Ася абое жывуць у Маскве, вучацца ў ВНУ. Ася — у Маскоўскім дзяржаўным унівэрсытэце на гістфаку, Даніла — у Маскоўскім дзяржаўным інстытуце міжнародных адносінаў (МГИМО), вывучае карэйскую мову. Між сабой яны размаўляюць па-беларуску. Таксама маюць яшчэ аднаго беларускамоўнага сябра, чый шлях да мовы пачаўся з каталіцкага малітоўніка.

«Цікавы чалавек, — кажа Ася. — Таксама зь беларускімі каранямі, але ніхто ў сям'і не размаўляе, таму ён вось так самастойна вывучыў. Нічога, акрамя беларускамоўнага малітоўніка, у яго пад рукой не знайшлося».

У Маскве знайсьці беларускамоўных няпроста. Пара прыгадвае, як 25 сакавіка прыйшлі на сьвяткаваньне 100-годзьдзя абвяшчэньня незалежнасьці БНР і сустрэлі там людзей сталага веку, кожны зь якіх размаўляў на сваім уласным варыянце беларускай мовы.

«У Менску, дарэчы, мы таксама беларускую ня так часта чуем, — гавораць Ася і Даніла. — Зь сябрамі збольшага па-беларуску можна пагаварыць. Яшчэ мы нядаўна бачылі, як нехта ў мэтро па-беларуску чытаў. І ў Цэнтральным (унівэрсам у Менску. — РС) яшчэ чулі».

«Гэта лухта, што беларускай мовы не існуе і яна толькі дыялект расейскай, — кажа Ася. — Але людзі, якія так лічаць, будуць заўсёды. Калі па-беларуску да некага ў Маскве зьвярнуцца, ён не зразумее. Мне здаецца, што людзей, якія лічаць беларускую мову дыялектам расейскай, у Беларусі больш, чым у самой Расеі. Самае сумнае, што людзі на гэта паддаюцца, у гэта вераць і не спрабуюць даведацца нешта пра сваю культуру. Мы вось прыяжджаем да гэтай культуры з Масквы, а ў людзей яна тут».

Як вывучыць беларускую за два месяцы. Тры парады

1. Чытаць

«Трэба пачаць чытаць. Кнігі, артыкулы. Гэта калі ты баісься, табе не хапае словаў, каб размаўляць па-беларуску. Чытаць жа заўсёды можаш. Зразумееш усё альбо амаль усё. Калі нечага не зразумееш, то даведайся, што гэта значыць».

2. Слухаць

«Слухайце нешта па-беларуску. Музыку, іншае. Гэта крыху складаней, але можна даць рады. Асабліва, калі ты вырас у беларускім асяродзьдзі. У галаве ўсё само змантуецца. Гэта як фільмы на замежнай мове з субтытрамі».

3. Не баяцца

«Самае галоўнае. Мы з Расеі прыяжджаем і чуем тут, у Менску, што вы давайце па-беларуску з намі, а мы будзем па-расейску. Бо я баюся, я ня ўмею. Але мы ж не баімся, хоць мы з Расеі. Мабыць, вы ўсе ў нас нейкі акцэнт чуеце, нейкія словы ня так мы гаворым. Але навошта баяцца? Калі пачнеш гаварыць, памылак будзе ўсё менш і менш. У такой моўнай сытуацыі, якая ёсьць, нават ня вельмі дасканала гаварыць лепш, чым гаварыць па-расейску. Беларускамоўныя ацэняць. Таму ня трэба баяцца. Гэта, дарэчы, усіх моваў датычыцца».

Алесь Пілецкі

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 16.07.2018 у 19.00
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.